

የፌዴራል ኢሚግሬሽን ጽሕፈት ቤት የወሰነውን ወሳኔ በመቃወም እንዴት ተደርጎ ነው ይግባኝ የሚባለው?

ከፌዴራል ኢሚግሬሽን ጽሕፈት ቤት (SEM) የጥገኝነት ማመልከቻዎ አሉታዊ ወሳኔ ተወስኖ ደርሶዎታል?

ምክር ከፈለጉ ወይም ይግባኝ መጻፍ ከፈለጉ፣ ወዲያው አጠገብዎ ወደሚገኝ/ምትገኝ ጠበቃ ወይም የሕጋዊ ምክር ሰጪ „Rechtsberatungsstelle“ ያምሩ። ይግባኝ የሚሉበት የጊዜ ገደብ ሳያልቅ፣ እስር ቤት ሊገቡ ስለሚችሉ፣ በጊዜው እርምጃ ይወሰዱ። የሕጋዊ ምክር ማደራጀት ካልቻሉና ወዲያው እርምጃ መውሰድ ካለብዎት፣ ይህ መመሪያ ይረዳዎታል። መመሪያው የመነጨው ከሰዊዘርላንድ የስደተኞች የእርዳታ ድርጅት SFH (<https://www.refugeecouncil.ch/>) ነው። ድርጅቱ ከመንግስት ነጻ የሆነ፣ ጥገኝነት ላመለከቱና ለስደተኞች መብት የሚከራከር ድርጅት ነው። መመሪያውን በትክክል አንብበው ይከተሉት።

1. ማወቅ ያለብዎት ጉዳይ

→ አንድ ጊዜ ብቻ ነው ይግባኝ ማለት የሚችሉት የሚመለከተው የፌዴራል አስተዳደር ፍርድ ቤት (Bundesverwaltungsgericht) ነው። ይህ ፍርድ ቤት የጥገኝነት ማግሪያን በሚመለከት ከፍተኛው ፍርድ ቤት ነው። ወሳኔውም የመጨረሻ ነው። አድራሻው እንደሚከተለው ነው።

[Bundesverwaltungsgericht](https://www.bvger.ch/)
Postfach, CH-9023 St. Gallen
Telefon +41 (0)58 705 26 26, Fax +41 (0) 58 705 29 80

→ የጊዜ ገደብ አያሳልፉ

የጊዜ ገደብን የሚጠቅስ ኢንፎርሜሽን በወሳኔው መጨረሻ ላይ፣ የሕጋዊ ማብራሪያ „Rechtsmittelbelehrung“ ከሚል አርእስት ስር ያለውን ይገንዘቡ። እዛ ላይ ይግባኝ ለማለት ምን ያህል ጊዜ እንዳለዎት ተጽፏል። የተለያዩ የወሳኔ አይነቶች አሉ። ከወሳኔዎቹ ሁለቱ እነዚህ ናቸው።

1. የጥገኝነት ማመልከቻዎ ተቀባይነት አላገኘም። ወሳኔው ከደረሰ ሰላሳ ቀናት ሳይሞላ ይግባኙን መላክ አለብዎት። ቅዳሜ፣ እሁድና የበዓል ቀናትም ይቆጠራሉ። (NEU: 7/30 Tage Frist)
2. የጥገኝነት ማመልከቻዎ ታማኝነት አላገኘም። ይህ ማለት ማመልከቻዎ ብቁ ምክንያት የሌለው ወይም ሕገወጥ ነው ማለት ነው። አምስት የስራ ቀናት ባልሞላ ጊዜ ወስጥ ይግባኝ ማለት አለብዎት። ቅዳሜ፣ እሁድና የዕለታዊ ቀናት ቁጥር ወስጥ አይገቡም። ወደ ሌላ የኤወርዳ አገር ለሚመለሱ፣ ሊያወቁት የሚገባ ልዩ ነገር፤ ይግባኙ የመመለስን ጊዜ አያንትትም።

ጊዜ ላለማጥፋት፣ ይግባኙን አስቀድመው በፋክስ፣ ቀጥለውም ኦሪጂናሉን በደብዳቤ ይላኩ።

2. መዝገብ ማዘዝ

የፌዴራል ጽሕፈት ቤቱ ወሳኔ ምን ተሞርክዞ የርስዎን ማመልከቻ እንዳልተቀበለ የሚገልጽ መዝገቦች በሙሉ በጅም ካሉ፣ ይግባኝ የሚሉበትን ምክንያቶች ለመጥቀስ ይቀልዎታል። ከፌዴራል የኢሚግሬሽን ጽሕፈት ቤት (SEM) ማህደርዎ ያልተላከ ከሆነ፣ ማህደርዎ ባፋጥኝ እንዲላክልዎት ይዘዙ።

የመዝገብ ማየት ማመልከቻ „Akteneinsichtsgesuch“ ለማቅረብ ፎርምላ **A** (vorlage A) ይጠቀሙ። እዚህ ፎርምላ ወስጥ ጁ ምልክት ባለበት ቦታ ላይ ይጻፉ።

→ እያንዳንዱን ፎርም-ላወ ወሰጥ ያሉትን ነጥቦች ይሙሉ።

1	ማንነትዎንና የአሁኑ አድራሻዎ (የቤተሰብ ስም፣ መጠርያ ስም፣ የ (SEM) ወሳኔ የሚመለከታቸው ግለሰቦች የትውልድ ዕለት፣ ጎደና፣ የፖስታ ቁጥር ኮድና(PLZ)/ ከተማ)
2	ቦታ፣ ዕለት
3	N- ቁጥር (ባለ ስድስት አሃዝ፣ የ (SEM) ወሳኔ እሳይ ብስተ ግራ በኩል አለ።)
4	SEM የወሰነበት ዕለት (በወሳኔው እሳይ በስተ ግራ በኩል አለ።)
5	የመዝገብ ማየት ማመልከቻውን „Akteneinsichtsgesuch“ ይፈርሙበት።
6	ፎርም-ላወን በተመዘገበ ደብዳቤ „Einschreiben“ ወደ Staatssekretariat für Migration (SEM), Quellenweg 6, 3003 Bern-Wabern ይላኩት።

ከጥቂት ቀናት በኋላ የቃለ መጠይቅ ፕሮቶኮል ኮፒ፣ ምናልባትም ተጨማሪ ማህደሮች ይደርስዎታል። ለዚህ ደብዳቤ ገንዘብ አይከፍሉም።

3. ይግባኝ ማዘጋጀት

→ የሶሻል እርዳታ ያገኛሉን?

የሶሻል እርዳታ ሰጪ ቢሮ „Sozialhilfestelle“ ማረጋገጫ እንዲሰጥዎት ይጠይቁ። ማረጋገጫውን ከይግባኙ ጋር ያያይዙት። ማረጋገጫው የጊዜ ገደቡ ካለፈ በኋላ ከደረሰዎት፣ ይግባኙን አስቀድመው ልከው፣ ማረጋገጫው እንደደረሰዎት ባፋጣኝ ይላኩት።

→ የፌደራል ኢሚግሬሽን ጽሕፈት ቤት (SEM) ወሳኔን ያስተርጉሙ

የፌደራል ኢሚግሬሽን ጽሕፈት ቤት (SEM) እርስዎን ላለመቀበል ያቀረባቸውን ምክንያቶች ያስታውሱ። ይግባኙ ላይ እነዚህን ምክንያቶች በሚመለከት ሃሳብዎን ይግለጹ።

→ ማስረጃዎች ያቅርቡ

ከይግባኙ ጋር፣ እስካሁን ለስዊዘርላንድ ጽሕፈት ቤቶች ያልሰጡትን፣ ለጉዳይዎ ጠቃሚ የሆኑ ማስረጃዎችን በሙሉ ይላኩ። (ለምሳሌ፡ የሐኪም የምስክር ወረቀት፣ የእስር ትእዛዝ፣ ፍርድ ወ.ዘ.ተ.)። ዶኩሜንቶቹን በጊዜው ያሰናዱ።

4. ይግባኝ መጻፍ

ይግባኙን በጀርመንኛ፣ በፈረንሳይኛ ወይም በጣልያንኛ ማቅረብ ይቻላል። ምናልባት እርስዎ በመጻፍ ሊረዳዎት የሚችል ሰው ያወቁ ይሆን? እርስዎም የይግባኝ ፎርም-ላ **B** „Beschwerdevorlage B“ መጠቀም ይችላሉ። ዋናዎቹ ማመልከቻዎች እዛ ታትመዋል። እርስዎ ፎርም-ላወን የግልዎን ሁኔታን እንደሚመለከት መሙላት አለብዎት። ፎርም-ላው ላይ ጾምልክት ባለበት ቦታ ይጻፉ። ለጽሑፉ ቦታው ካልበቃዎት፣ ተጨማሪ ወረቀት ይጠቀሙ።

→ እያንዳንዱን የይግባኝ ፎርም-ላወ „Beschwerdevorlage B“ ወሰጥ ያሉትን ነጥቦች ይሙሉ።

7	ቦታ፣ ዕለት
8	ማንነትዎንና አድራሻዎ (የቤተሰብ ስም፣ መጠርያ ስም፣ የትውልድ ዕለት፣ ጎደና፣ የፖስታ ቁጥር ኮድና(PLZ)/ ከተማ። በ (SEM) ወሳኔ ስማቸው የተጠቀሱትን ግለሰቦች ስም ዝርዝራቸውን ይጻፉ።)
9	SEM የወሰነበት ዕለት (በወሳኔው እሳይ በስተ ግራ በኩል አለ)
10	N- ቁጥር (ባለ ስድስት አሃዝ፣ የ (SEM) ወሳኔ እሳይ ብስተ ግራ በኩል አለ።)
11	ይህ የይግባኝ ዋናው ክፍል ነው። እርስዎ ለምን የ (SEM) ወሳኔን እንደሚቃወሙ ለምን ስዊዘርላንድ ወሰጥ መቅረት እንደሚፈልጉ፣ በስዊዘርላንድ የጥገኝነት ሕግ መሰረት ስደተኞች

	<p>በዝርዝር ምክንያቶችን ይግለጹ። ለሚጽፉት ቦታው ካልበቃዎት፣ ተጨማሪ ወረቀት ይጠቀሙ። ያስታውሱ።</p> <ul style="list-style-type: none"> • (SEM) ያቀረባቸውን ምክንያቶች እያንዳንዱን ነጥብ አበጥረው መልስ ይስጡበት። • የ (SEM) ወሳኔ እርስዎ ያቀረቡት ማብራርያ የማይታመን ነው ብሎ ይሆን? እንደዚህ ከሆነ ያንን የሚያፈርስ ሐሳቦችን ይግለጹ። የተፈጠረውን ያለመግባባትን ለማስረዳትና ግልጽ የሆኑ የተምታቱ ምክንያቶችን ለማስረዳት ሞክሩ። • አሁን ወደ አገርዎ ቢመለሱ ምን ሊያጋጥምዎት ይችላል? ማን፣ መቸ፣ ለምን እርስዎን እንደሚከታተሉ በትክክል ያስረዱ። • በርስዎ ላይ ክትትል እንደሚደረግ ማስረጃ ቢኖርዎት ጥሩ ነው። እስካሁን ድረስ ያልሰጡትን ማስረጃዎቹን በሙሉ ያቅርቡ (ለምሳሌ፡ የእስር ወላኔ፣ የፍርድ ቤት ወላኔ፣ የሐኪም ምስክር ወረቀት፣ የጋዜጣ ጽሑፍ ወ.ዘ.ተ.) ትርጉሞቻቸውንም ይግለጹ። <p>አምስት ቀናት ብቻ ይግባኝ የማለት ገደብ ላላቸው ተጨማሪ</p> <ul style="list-style-type: none"> • የመታወቂያ ወረቀት ወይም ፓስፖርት • ት ያልሰጡ ከሆነ፣ ለምን እንዳልሰጡ በትክክል ያስረዱ። • ባለስልጣኖቹ በርስዎ ጉዳይ፣ ተጨማሪ የሆነ ሊረጋገጥላቸው የሚፈልጉት ክስተት ካለ፣ የተከሰተውን ይጻፉ (ለምሳሌ፡ የተደረገ ነገር፣ ከተማዎ ውስጥ ያለ የፖለቲካ ሁኔታ)። • (SEM) እርስዎን ወደነበሩበት ሶስተኛው አገር ሊልክ የፈለገ እንደሆነ፣ ለምን ወደዚህ መሄድ እንደሌለብዎት ያብራሩ። (ለምሳሌ፡ ከሶስተኛው አገር በቀጥታ ወደ ትውልድ አገርዎ እንዳይላኩ ፍርሃት እንዳለብዎት፣ ስዊዘርላንድ ውስጥ የቅርብ የቤተሰብ አባል ወይም ዘመድ እንዳለዎት) <p>ወደ ኤውሮጳ አገር ፣ ኖርወይ ወይም ወደ አይስላንድ ስለ መመለስ። ሊያወቁት የሚገቡ ይግባኙ የመመለስን ጊዜ አያንትትም። ይህ ማለት፣ እርስዎ የይግባኝ ማመልከቻ ቢያቀርቡም ወደዚህ ይላኩ። እርስዎ ከዚህ በፊት የነበሩበት የኤውሮጳ አገር እርስዎን ለመቀበል ፍቃደኛ ከሆነ፣ ወደዚህ ይላኩ። በይግባኙ ምክንያት መመለሱ እንዲቆይልዎት ይጠይቁ። ይህ የኤውሮጳ አገር፣ ለምን ጉዳዩን አያይልኝም ብለው እንደሚፈሩና በትውልድ አገርዎ ውስጥ እርስዎን ምን ዓይነት አሰብአዊ ወይም የሚያዋርድ ጉዳይ እንደሚያስፈራዎት ይግለጹ።</p>	<p>ጥገኝነት ሊያገኙ ይችላሉ።</p> <p>የጥገኝነት ሕግ አንቀጽ 3</p> <p>< ስደተኞች የሚባሉት፣ በትውልድ አገራቸው ወይም መጨረሻ ይኖሩበት በነበረው አገር ውስጥ በዘር፣ በሃይማኖት፣ በዜግነት፣ የአንድ የሕብረተሰብ ክፍል አባል በመሆናቸው ወይም በፖለቲካዊ አመለካከታቸው ምክንያት ለሚጎዱ ሁኔታት የተዳረጉ ወይም ለተመሳሳይ ጉዳዮች እንደሚዳረጉ ተጨባጭ የሆነ ስጋት ያላቸው እንደሆነ ነው። የሚጎዱ ሁኔታዎች ተብለው የሚጠቀሱት፣ ለአካልና ለህይወት ጉዳት መዳረግ፣ ነጻነትን የማጣት ስጋት ከዛም አልፎ ለከባድ የአእምሮ ጭንቀት የሚዳርጉ ጫናዎች በግለሰብ ላይ ሲደርስ ነው። ሴቶችን ብቻ የሚመለከቱ የስደት ምክንያቶች ግምት ውስጥ ይገባሉ።></p>
<p>12</p>	<p>የጥገኝነት መብት ካልተሰጠዎት፣ ነገር ግን እርስዎን ከዚህ አገር ለማስወጣት የማይቻል ከሆነ፣ ስዊዘርላንድ ውስጥ ጊዜያዊ ተቀባይነት (F-የመታወቂያ ወረቀት) ሊሰጥዎት ይችላል። እርስዎን ወደ ትውልድ አገርዎ መላክ አሰብአዊ ተግባር ሊሆን ከቻለ፣ እርስዎን ከዚህ አገር ማስወጣት አይቻልም። እንደዚህ የሚሆን ለምሳሌ፣ እርስዎ ከተጠቀሱት ምክንያቶች ለተለየ ሌሎች ጭብጥ ለሆኑና ለሚያስጉ ሁኔታዎች የሚዳረጉ ምክንያቶች ካሉ ነው።</p> <p>ወደ ትውልድ አገርዎ እናዳይመለሱ የሚረዱ፣ እስካሁን ያልተጠቀሱ ሌሎች ምክንያቶችን ዘርዝረው ያቅርቡ። አንዳንድ ምክንያቶች ለመጥቀስ፤</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • ለጽኑ በሽታዎ፣ ስዊዘርላንድ ውስጥ ብቻ የሕክምና እርዳታ ማግኘት የሚችሉ ከሆነ፣ በጤንነትዎ ምክንያት፣ በርስዎ ላይ ወደ ትውልድ አገር የመመለስ እርምጃ መፈጸም፣ ግፍ ነው። ወደ ትውልድ አገርዎ ቢመለሱ፣ ምን ዓይነት የጤና ችግር ሊያጋጥምዎት እንደሚችል ይግለጹ፣ ያሁኑን የሐኪም ምስክር ወረቀት ያቅርቡ። የፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት (Bundesverwaltungsgericht) የርስዎን የሕክምና ምርመራ ሪፖርት እንዲያመጣ ይጠይቁ። • የትውልድ አገርዎ ውስጥ የርስ በርስ ጦርነት ወይም ባጠቃላይ ጭካኔ የሰፈነበት ሁኔታ ሰፍሯል። ወደ ትውልድ አገርዎ መመለስ፣ በርስዎ ላይ ምን ዓይነት ችግር ሊያስከትል እንደሚችል ይግለጹ። • አብዛኛው ጊዜ የፌደራል ኢሚግሬሽን ጽሕፈት ቤት (SEM)፣ እርስዎ በትውልድ አገርዎ ውስጥ ከሌላ ማግኘት ይችላሉ ብሎ ይጠቅሳል። ይህም ማለት፣ እርስዎ በትውልድ አገርዎ ውስጥ 	

	<p>ከነበሩበት አካባቢ የተለየ እርስዎን ወደማያሰጋ አካባቢ ሄደው መኖር ይችላሉ ማለት ነው። ምናልባት እርስዎን ወደ እንደዚህ ዓይነት አካባቢ ሄድ ማለቱ ግፍ ሊሆን ይችላል? የሚቀጥሉት ምክንያቶች ሚና ሊጫወቱ ይችላሉ።</p> <ul style="list-style-type: none"> — እዛ አካባቢ በገንዘብ እጦት ለመኖር አይችሉም (ለምሳሌ፤ ባለዎት የትምህርት ደረጃ ምክንያት፣ በቋንቋ፣ እዛ አካባቢ ባለው ሁኔታ ወ.ዘ.ተ. ስራ ሊያገኙ ስለማይችሉ።) — ከለላ ይሰጥዎታል ከሚባለው አካባቢ ጋር ምንም ግንኙነት የለዎትም። (እዛ አካባቢ ኖረው አያውቁም ወይም በጣም ላጭር ጊዜ ብቻ ነው የኖሩት፣ ያካባቢውን ቋንቋ መናገር አይችሉም፣ ባካባቢው ዘምድ ይሁን ንደኛ የለዎትም ወ.ዘ.ተ.) — በዕድሜ፣ በጾታዎ፣ ወይም የቤተሰብዎ ቁጥር በጣም ብዙ በመሆኑ ምክንያት፣ እዛ አካባቢ ለመቀመጥ አይችሉም።
13	<p>በመጨረሻው ገጽ ላይ የሚልኩትን ማስረጃዎች በሙሉ ይመዝግቡት። አረጂናል ይላኩ። ኮፒ አድርገው ይያዙት። የጥገኝነት ወሳኔውን ኮፒ አድርገው ማያያዝ አለብዎት። እርዳታ የሚሰጥዎት ከሆነም፣ ከርዳታ ሰጪው ማረጋገጫ ወስደው ያያዙት። አሁን የይግባኙን ወረቀቶች በሙሉ ሁለት ጊዜ ኮፒ ያድርጉ።</p>
14	<p>ሶስቱን ግልባጮች በሙሉ ይፈርሙበት። ሁለቱን የይግባኝ ግልባጮች ከሙሉ ወረቀቶቹ ጋር (የ SEM-ወሳኔ ኮፒ፣ የሶሻያል እርዳታ ማረጋገጫ እና ሌሎችን ማረጋገጫዎች) በምዝገብ ደብዳቤ „Einschreiben“ አድርገው ወደ የፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት Bundesverwaltungsgericht, Postfach, 9034 St. Gallen ይላኩ። የጊዜ ገደቡን ያክብሩ።</p>

5. ቀጥሎስ ምን ይደረጋል?

ከፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት (Bundesverwaltungsgericht) ደብዳቤ ይደርስዎታል። ይዘቱን ያስተርጉሙትና አስፈላጊ ከሆነ ፈጠን ብለው የሚደረገውን ያድርጉ። የተለያዩ መልሶች አሉ። ከዚህ ቀጥሎ ዋናዎቹ ብቻ ተዘርዝረዋል።

- ከፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት (Bundesverwaltungsgericht) ደብዳቤዎ ደርሶናል „Eingangsbestätigung“ የሚል ደብዳቤ ይደርስዎታል። ፍርዱ እስከሚወሰን ድረስ በስዊዘርላንድ ውስጥ በሕጋዊነት መኖር ይችላሉ። ወሳኔው ግን ከጥቂት ቀናት በኋላ ሊመጣ ይችላል።
- የፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት (Bundesverwaltungsgericht) ይግባኙ ከመጀመሪያው ጀምሮ ተስፋ የሌለው እንደሆነ „Zum vornherein aussichtslos“ ለመወሰን ይፈልጋል። ለንደዚህ ዓይነት ጉዳይ ፍርድ ቤቱ ቀብድ እንዲከፈለው ያዛል። ለክፍያውም የጊዜ ገደብ ይሰጣል። ያልከፈሉ እንደሆነ ይግባኙ አይጣራልዎትም። የከፈሉ እንደሆነ ይግባኙ ይጣራልዎታል፣ ለማሸነፍ ያለዎት ዕድል ግን በጣም ዝቅተኛ ነው።
- የፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት (Bundesverwaltungsgericht) በይግባኝ ውስጥ ያለውን ስህተት እንዲያርሙ በጣም አጭር የጊዜ ገደብ ይሰጥዎታል። ፈጠን ብለው የተባለውን ያድርጉ፣ አለበለዚያ ይግባኙ አይጣራልዎትም።
- የፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት (Bundesverwaltungsgericht)፣ „SEM“ ላመጣው አዲስ ግምገማ፣ የርስዎን ሐሳብ እንዲሰጡ እድል ይሰጥዎታል። ሐሳብዎን ለመግልጽ ይሞክሩ።

የፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት (Bundesverwaltungsgericht) ውሳኔ የተለያየ ሊሆን ይችላል። ፍርዱ አሉታዊ ከሆነ፣ ስዊዘርላንድን ለቀው መሄድ አለብዎት። የፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት ጠቅላላውን ወደ „SEM“ እንደገና እንዲጣራ ሊመልሰው ይችላል። ፍርዱ አዎንታዊ ከሆነ፣ እርስዎ ጥገኝነት ያገኛሉ ወይም ጊዜያዊ መኖሪያ ይሰጥዎታል።

ለይግባኝ ከፌደራል አስተዳደር ፍርድ ቤት (Bundesverwaltungsgericht) የሚሰጥ ወሳኔ በሕገ የመጨረሻ ነው። ከፍ ወዳለው የፌደራል ፍርድ ቤት ይግባኝ ማለት አይቻልም። ለበጣም ልዩ ለሆኑ ጉዳዮች ብቻ ናቸው እንደገና ግምት ውስጥ ሊገቡ የሚችሉት ወይም ይግባኝ ማለት የሚቻለው። ለበለጠ ኢንፎርሜሽን በሕግ ማማከሪያ ቢሮ „Rechtsberatungsstelle“:

(<https://www.fluechtlingshilfe.ch/hilfe-fuer-asylsuchende/rechtsschutz#c505>) ይጠይቁ።